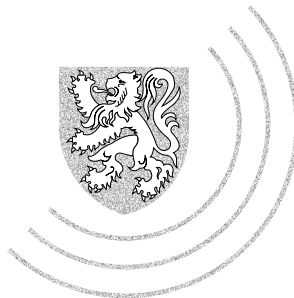

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2000-2001

18 januari 2001

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van mevrouw Sonja Becq en mevrouw Mieke Van Hecke –

betreffende vrijwilligerswerk

Het Vlaamse Parlement,

– overwegende dat

- 1° in Vlaanderen bijna één op vijf mensen geëngageerd is als vrijwilliger, gedurende minstens 6 uur per week ;
- 2° het vrijwilligerswerk een grote diversiteit vertoont. Vrijwilligers zijn terug te vinden op diverse terreinen : in de sociale en culturele sector, in de sectoren van het onderwijs, het milieu, de ontwikkelingssamenwerking, het jeugdwerk, de sport, de burgerbescherming en in zelfhulpgroepen. Vrijwilligers kunnen verzameld zijn in een vereniging en deel uitmaken van een bestuur (in de sociaal-culturele sector, in een toneelgroep bijvoorbeeld), vanuit een vereniging of instelling diensten verlenen (als vrijwilliger in een rusthuis, in de ziekenzorg of het bibliotheekwezen bijvoorbeeld) of in los verband als vrijwilliger meewerken (ouders die zich inzetten voor de bouw van een jeugdlokaal bijvoorbeeld). De noemer waaronder deze vrijwilligers werken is "een activiteit die uit vrijwilligheid of met onverplicht karakter, zonder dat een specifieke socio-affectieve band eraan ten grondslag ligt, onbezoldigd door een natuurlijk persoon wordt verricht ten behoeve van anderen of van de samenleving en die plaatsvindt in een min of meer georganiseerd verband" (definitie van de professoren D'Hondt en Van Buggenhout) ;
- 3° het vrijwilligerswerk aan evolutie onderhevig is. Er is het veranderd profiel van de vrijwilliger die zich niet meer levenslang maar vaker voor kortlopende engagementen inzet. Er is de groeiende vrijwilligerswerking in het kader van zelfhulpgroepen. Er is het 'bezoldigde vrijwilligerswerk', tussen het vrije en onbezoldigde vrijwilligerswerk en de beroepsarbeid in, de zogenaamde 'semi-agonale' arbeid. Een duidelijke afbakening tussen vrijwilligerswerk en 'semi-agonale' arbeid is nodig ;
- 4° de overheid een zekere terughoudendheid aan de dag moet leggen ten aanzien van het vrijwilligerswerk. Zij moet dit niet zelf organiseren, doch ervoor zorgen dat de basisvoorwaarden worden gecreëerd voor het gedijen van het vrijwilligerswerk ;
- 5° er een behoefte bestaat aan omkadering voor autonome vrijwilligersorganisaties. Kortlopend vrijwillig engagement maakt dat

de zorg voor de continuïteit en de gewone werking van de vereniging moeilijk door de vrijwilligers zelf kan worden gedragen. Ook met het oog op vorming – eigen aan de vereniging of activiteit – is specifieke ondersteuning of omkadering nodig ;

- 6° er nood is aan een regeling voor het 'ingebouwde' vrijwilligerswerk. De plaats en taak van het vrijwilligerswerk moet binnen het kader van professionele diensten ook formeel worden vastgelegd. De nodige middelen voor de bijkomende kosten voor vorming, onkostenvergoeding en verzekering moeten ook hier worden voorzien. Een aantal basisgaranties en ondersteuning in het statuut van vrijwilligers blijft ook hier nodig, onder andere voor betrokkenheid in verband met overleg en inspraak rond hun bijdrage in de werking ;
- 7° er een behoefte bestaat aan een goede aansprakelijkheidsverzekering. Het moet gaan om een verzekering voor burgerlijke aansprakelijkheid en voor de schade die vrijwilligers kunnen oplopen bij de uitoefening van hun vrijwilligersactiviteit. Vrijwilligers die in een grote organisatie zijn ingebed zijn meestal verzekerd (in een sportvereniging, sociaal-culturele organisaties bijvoorbeeld). Dat is echter niet voor alle vrijwilligers het geval en zeker niet voor de individuele dienstverlenende vrijwilliger. Een soort 'collectieve verzekering', waarbij alle vrijwilligers en/of hun organisaties kunnen aansluiten, naar analogie van de 'sport-plus'-verzekering van BLOSO of andere collectieve verzekeringen van sportfederaties of grote vrijwilligersorganisaties, kan daarbij het uitgangspunt zijn. Sectoraal of naargelang de aard van de activiteit (ziekenbezoek, sportactiviteit), kunnen extra waarborgen worden geboden. Registratie en aansluiting kan gebeuren via een 'gemeentelijk loket' ;
- 8° er een behoefte bestaat aan informatie en een steunpunt voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties ;
- 9° er een behoefte bestaat aan een degelijk uitgebouwd statuut voor de vrijwilligers ;
- 10° er een behoefte bestaat aan een degelijk horizontaal beleid voor vrijwilligers en de accurate voortgangsbewaking ervan ;

11° de Vlaamse regering beloofd heeft het decreet van 23 maart 1993 te evalueren en te vereenvoudigen ;

– vraagt de Vlaamse regering

1° dringend werk te maken van een collectieve verzekering waarbij vrijwilligers en hun organisaties tegen een laag tarief kunnen aansluiten, en die kan worden uitgebreid met het oog op specifieke risico's ;

2° ernstig werk te maken van de afbakening van vrijwilligerswerk en semi-agorale arbeid (vrijtijdswork) wat betreft de inhoud en het regelgevende kader ;

3° te zorgen voor de uitbouw van een informatie- en ombudsfunctie ten dienste van vrijwilligers en hun organisaties ;

4° een positief ondersteuningsbeleid uit te bouwen voor de vrijwilligers, actief op de diverse domeinen in de samenleving en daarvoor de nodige middelen uit te trekken. Dat betekent :

a) voldoende omkadering door beroepskrachten voor 'autonoom' vrijwilligerswerk ;

b) werk te maken van een regeling voor het 'ingebouwde' vrijwilligerswerk ;

c) voldoende vormingsmogelijkheden met inachtneming van de specificiteit en diversiteit van vrijwilligers en hun organisaties ;

d) verdere uitbouw van steunpunten op provinciaal niveau in samenspraak met het Platform voor Voluntariaat. Deze steunpunten mogen zich echter niet beperken tot de welzijns- en gezondheidssector ;

e) bijzondere aandacht voor financiering en ondersteuning van een Brussels Steunpunt ;

5° een interdepartementale cel onder leiding van een ambtenaar op te richten met de bevoegdheid dit ondersteunende beleid ten aanzien van de verschillende departementen op een horizontale wijze concreet te realiseren ;

6° met betrekking tot het decreet op het vrijwilligerswerk in de welzijns- en gezondheidssector, werk te maken van de beloofde vereenvoudiging van de regelgeving en bij de aanpassing rekening te houden met de (personele) omkadering binnen het autonome vrijwilligerswerk en met de afstemming op het federaal statuut ;

7° de federale overheid ertoe aan te zetten dringend werk te maken van een federaal statuut, waarin aandacht is voor fiscale en sociaalrechtelijke regelingen en voor een regeling van 'educatief verlof' voor vrijwilligers die verantwoordelijkheid opnemen in bestuursorganen.

Sonja BECQ

Mieke VAN HECKE
